

Course: R Language in Computational Probability and Statistics

Lecture 12: Descriptive statistics

Lecturer: Nataliia Kruhlova

Побудова статистичного ряду

Для перетворення числової змінної у факторну ми використовуємо функцію `cut()`:

cut(x, breaks...)

-**x** — числовий вектор, що перетворюється на фактор;

-**breaks**—цей параметр може бути числом, яке буде задавати кількість інтервалів розбиття (обов'язково більше за 2), або вектором, який містить межі інтервалів;

-**labels** — символний вектор назв категорій;

-**include.lowest** — логічний параметр, який відповідає за включення до інтервалу елемента, що співпадає з нижньою/верхньою межею інтервалу;

-**right** — логічний параметр, який вказує, яку саме межу інтервалу треба включити в інтервал;

-**ordered_result** — логічний параметр, який відповідає за створення впорядкованого фактору.

Для перетворення вибірки на статистичний ряд можна використовувати функцію `table()`.

Приклад. Із сімейним лікарем Здоровейко підписали декларацію 40 людей, віком від 5 до 91 року. Лікар сказав своїй медсестрі надати йому інформацію про частоту кожної вікової категорії пацієнтів. Здоровейко своїх пацієнтів ділить на наступні категорії за віком: 5-13 – діти, 14-20 – підлітки, 21-35 – молоді люди, 36-55 – люди середнього віку, 56-91 – люди старшого віку.

```

> age<-sample(5:91,40,replace=T)
> age
[1] 54 44 69 29 36 54 39 46 61 73 15 11 71 33 14 69 81 69 26 85 27
47 20 72 86
[26] 63 56 50 73 28 85 60 52 9 18 7 16 41 75 19
> x<-cut(age,breaks=c(5,13,20,35,55,91))
> x<-cut(age,breaks=c(5,13,20,35,55,91),labels=c("child","teenager",
"young","middle","old"))
> table(x)
x
child teenager young middle old
3 6 5 10 16

```

Числові характеристики випадкових величин

Функція **mean()** обчислює вибіркове середнє вибірки, яка є єдиним обов'язковим аргументом цієї функції.

-**trim** – аргумент, який визначає долю елементів вибірки, що мають бути видалені від початку і від кінця вибірки перед визначенням середнього. Можливі значення – числа від 0 до 0.5.

-**na.rm** – дозволяє обчислювати середнє вибірки без врахування NA.

Функція **sd()** визначає корінь з виправленої вибіркової дисперсії (стандартне відхилення).

Функція **var()** обчислює виправлену вибіркoву дисперсію для вибірки x , якщо x — числовий вектор, і коваріаційну матрицю, якщо x — матриця. В останньому випадку кожен стовпчик матриці вважається вибіркою. Якщо задано другий елемент y , і якщо x і y — вектори, то будується коваріаційна матриця 2×2 . Якщо x і y — матриці або таблиці даних однакової розмірності, то будується коваріаційна матриця, елементами якої являються коваріації відповідних стовпчиків матриці x і матриці y .

Приклад. Згенеруємо 100 значень біноміальної випадкової величини з параметрами $n=10$, $p=1/2$. Для одержаної вибірки потрібно побудувати статистичний ряд, знайти середнє, дисперсію, стандартне відхилення.

```
> x<-rbinom(100,10,1/2)
> table(x)
 x
 1  2  3  4  5  6  7  8
 1  4 15 17 27 21  9  6
> mean(x)
[1] 4.94
> sd(x)
[1] 1.55583
> var(x)
[1] 2.420606
```

Функція **weighted.mean(x, w)** використовується для знаходження середньозваженого середнього за вектором **x**; аргумент **w** вказує вагу елементів **x**.

Функція **rank()** визначає ранги елементів вибірки. Функція **cov()** призначена для побудови коваріаційної матриці заданих вибірок, а функція **cor()** будує матрицю коефіцієнтів кореляції. Для цих функцій бажано, щоб один з аргументів **x** або **y** був матрицею.

Функція **cov2cor()** будує кореляційну матрицю на основі заданої коваріаційної матриці.

Аргументами цих функцій є:

- **x** і **y** — числові вектори, матриці або фрейми.
- **na.rm** — логічний аргумент, що дозволяє не розглядати пропущені значення NA.
- **method** — символний аргумент, що визначає метод обчислення коваріації:
 - «pearson» (по замовченню) визначається звичайний коефіцієнт коваріації чи кореляції.
 - «kendall» і «spearman» — рангові коефіцієнти кореляції.
- **V** — додатно визначена симетрична числова матриця (аргумент функції **cov2cor()**).

Приклад. Для змінних **Wind** і **Temp** з набору даних **airquality** побудуйте коваріаційну матрицю, використовуючи метод Пірсона; побудуйте кореляційну матрицю, використовуючи метод Спірмена.

```
> new<-airquality[,c(3,4)]
> cov(new)
      Wind  Temp
Wind 12.41154 -15.27214
Temp -15.27214 89.59133
> cor(new,method="spearman")
      Wind  Temp
Wind 1.0000000 -0.4465408
Temp -0.4465408 1.0000000
```

Функція **quantile()** дозволяє знаходити квантилі вибірки заданого розміру α ($0 \leq \alpha \leq 1$).

Аргументами функції є:

- **x** — числовий вектор (вибірка). Не повинен містити пропущених значень.
- **probs** — числовий вектор (ймовірності).

По замовчуванню обчислюються квантилі.

- **na.rm** — логічний аргумент, який вказує, чи потрібно видаляти з вибірки пропущені значення.
- **names** — логічний аргумент, що вказує, чи потрібно привласнювати імена результатам (вказувати, які квантилі обчислено).
- **type** — додатне ціле число, що приймає значення від 1 до 9 і визначає алгоритм обчислення квантилів.

Приклад. Згенеруємо експоненціальну вибірку з параметром $\lambda = 5$ і обчислимо для неї квантилі; квантилі з кроком 0.1.

```

> x<-rexp(100,5)
> quantile(x)
      0%      25%      50%      75%      100%
0.0003832395 0.0407144175 0.1106848664 0.2608322718 0.9187865333
> quantile(x,seq(0,1,by=0.1))
      0%      10%      20%      30%      40%
0.0003832395 0.0151675008 0.0311414139 0.0575266951 0.0765031102
      50%      60%      70%      80%      90%
0.1106848664 0.1601318860 0.2283770655 0.3054185381 0.4197781501
      100%
0.9187865333

```

Функція **IQR()** обчислює міжквартильний розмах: **IQR(x) = quantile(x,3/4) - quantile(x,1/4)**.

Приклад. Для вибірки з попереднього прикладу знайдемо міжквартильний розмах.

```

> IQR(x)
[1] 0.2201179

```

Функція **median()** знаходить медіану вибірки.

Приклад. Знайдемо медіану для вибірки з експоненціального розподілу (див. вище).

```

> median(x)
[1] 0.1106849

```

Для моди немає спеціальної функції. Тому використовують наступну конструкцію.

Приклад.

```

> moda<- unique(x)[which.max(tabulate(match(x, unique(x))))]
> moda
[1] 0.0321643

```

Пакет **moments** дозволяє знаходити коефіцієнт асиметрії і ексцес.

Приклад.

```
> install.packages("moments")
> library(moments)
> kurtosis(x, na.rm=TRUE)
[1] 5.886437
> skewness(x, na.rm = TRUE)
[1] 1.665976
```

Функція **summary()** виводить основні характеристики вибірки: мінімум і максимум, медіану і середнє, перший і третій квартилі.

Приклад. Знайдемо основні характеристики змінної **Temp** з набору даних **airquality**.

```
> summary(airquality$Temp)
  Min. 1st Qu. Median Mean 3rd Qu.  Max.
 56.00  72.00  79.00  77.88  85.00  97.00
```

Спеціальні пакети та функції для описових зведень фреймів

Багато пакетів у R мають власні функції, аналогічні стандартній функції **summary()**, для виведення компактних описових зведень за таблицями даних.

Нижче наведено декілька прикладів таких пакетів та функцій.

Пакет **Hmisc**, функція **describe()**.

Приклад.

```
>describe(mtcars[,1:3])
```

```
mtcars[, 1:3]
```

```
3 Variables 32 Observations
```

```
-----  
mpg
```

```
  n missing distinct  Info  Mean  Gmd  .05  .10  .25  
32   0    25 0.999 20.09 6.796 12.00 14.34 15.43  
.50  .75  .90  .95  
19.20 22.80 30.09 31.30
```

```
lowest : 10.4 13.3 14.3 14.7 15.0, highest: 26.0 27.3 30.4 32.4 33.9  
-----
```

```
cyl
```

```
  n missing distinct  Info  Mean  Gmd  
32   0    3 0.866 6.188 1.948
```

```
Value      4  6  8
```

```
Frequency  11  7 14
```

```
Proportion 0.344 0.219 0.438  
-----
```

```
disp
```

```
  n missing distinct  Info  Mean  Gmd  .05  .10  .25  
32   0    27 0.999 230.7 142.5 77.35 80.61 120.83  
.50  .75  .90  .95  
196.30 326.00 396.00 449.00
```

```
lowest : 71.1 75.7 78.7 79.0 95.1, highest: 360.0 400.0 440.0 460.0 472.0  
-----
```

Пакет **pastecs**, функція **stat.desc()**.

Приклад.

```
> stat.desc(mtcars[,1:3])
```

	mpg	cyl	disp
nbr.val	32.0000000	32.0000000	3.200000e+01
nbr.null	0.0000000	0.0000000	0.000000e+00
nbr.na	0.0000000	0.0000000	0.000000e+00
min	10.4000000	4.0000000	7.110000e+01
max	33.9000000	8.0000000	4.720000e+02
range	23.5000000	4.0000000	4.009000e+02
sum	642.9000000	198.0000000	7.383100e+03
median	19.2000000	6.0000000	1.963000e+02
mean	20.0906250	6.1875000	2.307219e+02
SE.mean	1.0654240	0.3157093	2.190947e+01
CI.mean.0.95	2.1729465	0.6438934	4.468466e+01
var	36.3241028	3.1895161	1.536080e+04
std.dev	6.0269481	1.7859216	1.239387e+02
coef.var	0.2999881	0.2886338	5.371779e-01

Пакет **psych**, функція **describeBy()** - розрахунок числових характеристик вибірок для кожного рівня деякого фактору.

Приклад.

```
>describeBy(mtcars[,c(1,3)], mtcars$cyl)
```

Descriptive statistics by group

group: 4

	vars	n	mean	sd	median	trimmed	mad	min	max	range	skew	kurtosis
mpg	1	11	26.66	4.51	26	26.44	6.52	21.4	33.9	12.5	0.26	-1.65
disp	2	11	105.14	26.87	108	104.30	43.00	71.1	146.7	75.6	0.12	-1.64

se

mpg 1.36

disp 8.10

group: 6

	vars	n	mean	sd	median	trimmed	mad	min	max	range	skew	kurtosis
mpg	1	7	19.74	1.45	19.7	19.74	1.93	17.8	21.4	3.6	-0.16	-1.91
disp	2	7	183.31	41.56	167.6	183.31	11.27	145.0	258.0	113.0	0.80	-1.23

se

mpg 0.55

disp 15.71

group: 8

	vars	n	mean	sd	median	trimmed	mad	min	max	range	skew	kurtosis
mpg	1	14	15.1	2.56	15.2	15.15	1.56	10.4	19.2	8.8	-0.36	-0.57
disp	2	14	353.1	67.77	350.5	349.63	73.39	275.8	472.0	196.2	0.45	-1.26

se

mpg 0.68

disp 18.11

Пакет **doBy**, функція **summaryBy()**.

Приклад.

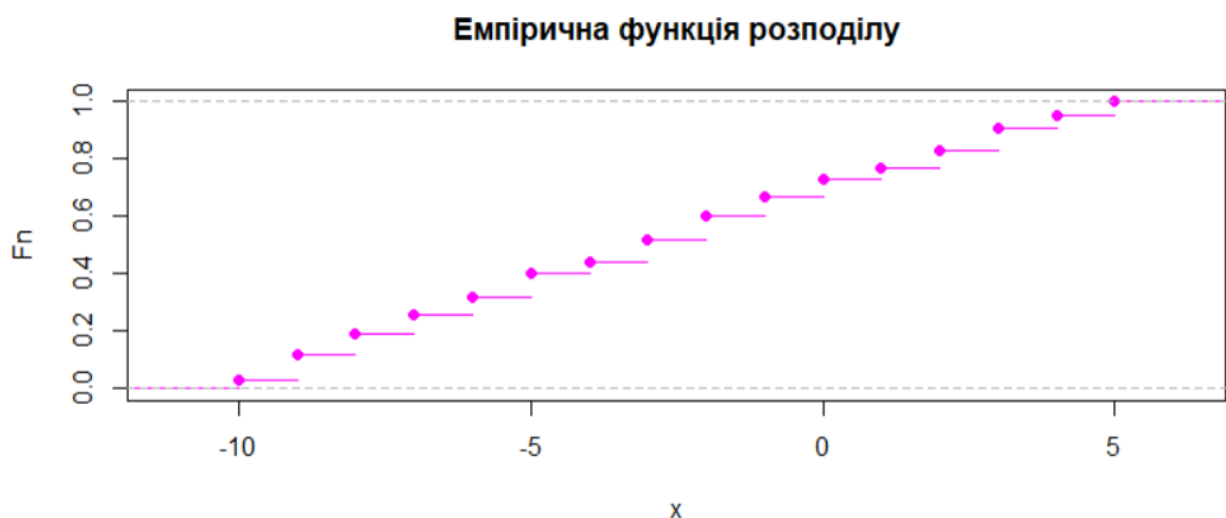
```
> summaryBy(mpg ~ cyl + vs, data = mtcars,  
+ FUN = function(x) { c(m = median(x), v= var(x,na.rm=T)) } )  
cyl vs mpg.m mpg.v  
1 4 0 26.00 NA  
2 4 1 25.85 22.5445556  
3 6 0 21.00 0.5633333  
4 6 1 18.65 2.6625000  
5 8 0 15.20 6.5538462
```

Побудова емпіричної функції розподілу

Функція **ecdf()** будує емпіричну функцію розподілу вибірки.

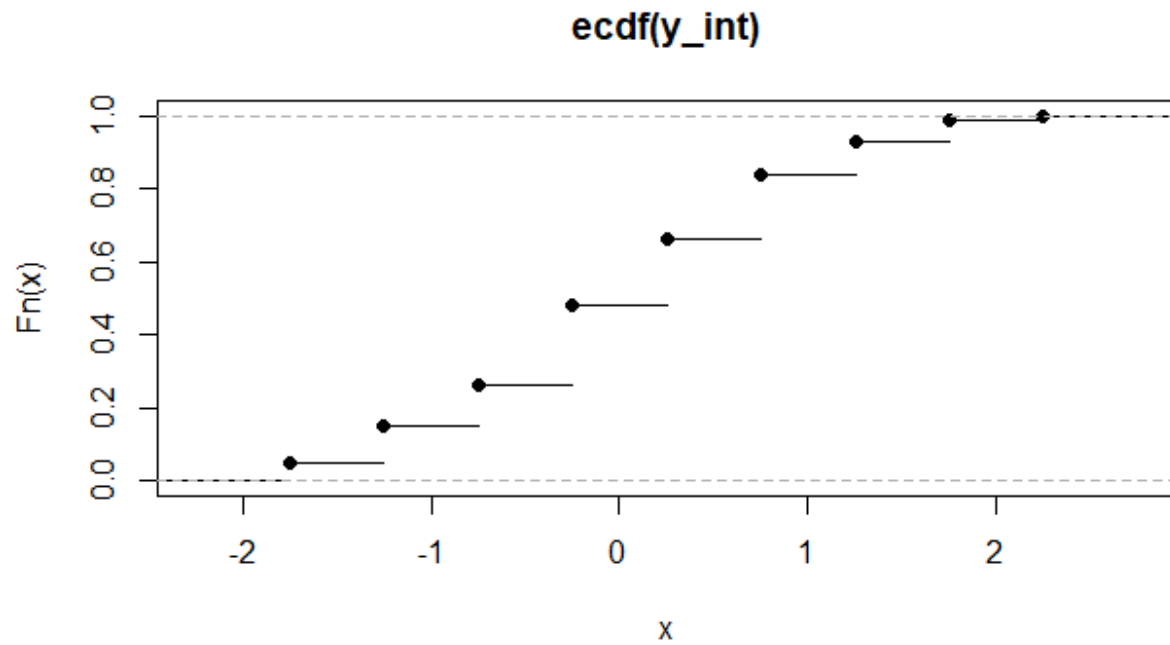
Приклад. Згенеруйте вибірку об'ємом 100 і побудуйте для неї емпіричну функцію розподілу.

```
> x<-sample(-10:5,100,replace=T)  
> plot(ecdf(x),col="magenta",ylab="Fn",main="Емпірична функція розподілу")
```


Приклад. Згенеруємо 100 значень нормальної стандартної випадкової величини. Поділимо вибірку на 7 інтервалів і побудуємо емпіричну функцію розподілу для такого інтервального розподілу.

```
> x<-rnorm(100)
> y<-hist(x,plot=F,breaks=7)
> y_int<-rep(y$mids,y$counts)
> plot(ecdf(y_int))
```


Всі малюнки в лекції створені в RStudio.